Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Advies aanwijzing lokale omroep

Beleidsveld	Cultuur
Organisatieonderdeel	Culturele Zaken
Opsteller	Eva Morre
Kenmerk	10720286
Vergaderdatum Raad	9 maart 2023
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De bijgevoegde brief vast te stellen, waarin de gemeenteraad het Commissariaat voor de Media adviseert om de concessie voor de lokale zendgemachtigde van 8 april 2023 – 8 april 2028 te verlenen aan Omroep Utrecht Stichting (OUS).

2. Dit raadsbesluit in werking te laten treden op de dag van bekendmaking, op grond van artikel 5 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting
Met het voorliggende besluit adviseert de raad het Commissariaat voor de Media om de concessie voor de lokale zendgemachtigde van 8 april 2023 – 8 april 2028 te verlenen aan Omroep Utrecht Stichting (OUS).

Context
Aanleiding
De huidige lokale uitzendlicentie van de Omroep Utrecht Stichting (RTV Utrecht) loopt af op 8 april 2023. Een uitzendlicentie wordt volgens de Mediawet uitgegeven voor een periode van vijf jaar. Bij het aflopen van een licentie staat het voor geïnteresseerde partijen vrij om een aanvraag in te dienen voor een nieuwe periode van vijf jaar. Er is één gezamenlijke aanvraag ingediend, door Omroep Utrecht Stichting (OUS), U in de Wijk, DUIC en FunX, met OUS als penvoerder. In de Mediawet is bepaald dat de gemeenteraad een advies geeft over de aanvraag aan het Commissariaat voor de Media.

Op 10 november 2022 heeft het Commissariaat voor de Media een adviesverzoek bij de gemeente ingediend en de binnengekomen aanvraag doorgestuurd. OUS heeft de gemeente vervolgens in januari 2023 een beleidsplan toegestuurd, waarin wordt ingegaan op de wijze waarop de vier partijen werken aan een divers medialandschap. Gezamenlijke planvorming door meerdere partijen namens één aanvrager is innovatief. We zijn daarom doorlopend met de partijen in gesprek over de ambities in het plan in combinatie met de wensen die door de raad zijn vastgesteld op 15 september 2022.

Het advies van de gemeenteraad aan het Commissariaat voor de Media gaat over de formele vereisten en de wensen zoals door de raad zijn vastgesteld. Er is namelijk maar een aanvraag binnengekomen, in het advies hoeft daarom geen afweging gemaakt te worden tussen verschillende aanvragen.

Juridische context
De Mediawet 2008 vormt het juridisch kader. Hierin is bepaald dat het Commissariaat voor de Media een besluit neemt over de aanwijzing. Voordat het Commissariaat een besluit neemt over de ingediende aanvraag, dient de gemeenteraad op grond van artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008 het Commissariaat te adviseren over de vraag of de aanvragende partij voldoet aan de eisen om voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling in aanmerking te komen. Als het Commissariaat voor de Media het besluit tot aanwijzing neemt, gaat de gemeente daarmee een betalingsverplichting aan.

Vereisten voor aanwijzing
De vereisten voor een partij om voor aanwijzing in aanmerking te komen zijn opgenomen in de Mediawet 2008. Artikel 2.61, tweede lid bepaalt dat voor aanwijzing slechts in aanmerking komen instellingen die:
a. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn;
b. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en
c. volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Termijn
Op 10 november 2022 heeft het Commissariaat voor de Media een adviesverzoek bij de gemeente ingediend en de binnengekomen aanvraag doorgestuurd. Vanaf dat moment heeft de gemeenteraad volgens de Mediaregeling 2008 artikel 6, tweede lid, 18 weken om een advies uit te brengen. Dat betekent dat de deadline voor het advies 16 maart 2023 is.

Het advies van de gemeenteraad moet de volgende vragen gemotiveerd met ja of nee beantwoorden:
- Is de aanvrager een rechtspersonen naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of vereniging?

- Stelt de aanvrager zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?
- Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
- Is dit programmabeleidbepalende orgaan (pbo) representatief samengesteld?

Beoogd effect
Met het verlenen van de licentie aan OUS voor de periode 2023-2028 werken we aan een bloeiend Utrechts medialandschap. Dit doen we door het beschikbaar stellen van in totaal € 2.701.285, conform het raadsbesluit van 15 september 2022 op basis van het adviesrapport 'Pleidooi voor een bloeiend Utrechts medialandschap'. Deze middelen zijn bestemd voor de exploitatie van een wijkmediahuis, professionele (onderzoeks)journalistiek en voor de inrichting van een stedelijk mediaplatform.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- Raadsbrief Adviesrapport Toekomst Lokale Omroep, d.d. 10 maart 2022
- Raadsbesluit Subsidie licentie lokale omroep Utrecht m.i.v. 2023, d.d. 15 september 2022
- Adviesbrief van CvdM aan gemeente Utrecht over aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instelling, d.d. 10 november 2022
- Raadsbrief Update proces uitzendlicentie lokale omroep, d.d. 6 december 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De bijgevoegde brief vast te stellen, waarin de gemeenteraad het Commissariaat voor de Media adviseert om de concessie voor de lokale zendgemachtigde van 8 april 2023 – 8 april 2028 te verlenen aan Omroep Utrecht Stichting (OUS).
Argumenten	
1.1	OUS voldoet aan alle vereisten die de Mediawet 2008 stelt.
	• *OUS is een rechtspersonen naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid.* Uit het uittreksel van de Kamer van Koophandel blijkt dat OUS een stichting is. De stichting draagt de naam Omroep Utrecht Stichting en is gevestigd in de gemeente Utrecht. • *OUS stelt zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven.* Uit de statuten is op te maken dat OUS als doel heeft om media-aanbod te verzorgen 'gericht op de bevrediging van de in de gemeente Utrecht levende maatschappelijke, multiculturele, etnische, godsdienstige en geestelijke behoeften'. Uit het gezamenlijke beleidsplan blijkt dat de vier partijen inzetten op twee lijnen om te voorzien in een bloeiend Utrechts medialandschap. De eerste lijn is de exploitatie van 'een wijkmediahuis en van de professionele (onderzoeks)journalistiek'. Deze eerste lijn wordt ondergebracht in de aanwijzing van de lokale omroep. De tweede lijn richt zich op het stedelijk mediaplatform. De lokale omroep krijgt een rol in dit stedelijk mediaplatform, uitwerking en financiering hiervan is onderwerp van gesprek met de partijen. Daarnaast wordt de radiofrequentie van FunX onderdeel van de lokale omroep. Door de samenwerking, het gebruik van verschillende platformen en in te zetten op inclusie streven de partijen naar het optimaliseren van hun bereik in de stad.

	Tevens voldoet het beleidsplan grotendeels aan de wensen die de raad eerder heeft vastgesteld. • *OUS heeft volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt.* Uit de statuten van OUS (artikel 12, eerste lid) blijkt dat zij een programmabeleidbepalend orgaan (pbo) heeft. Het pbo heeft de volgende taken: - Op voorstel van het bestuur vaststellen van het programmabeleid; - Opstellen van een jaarlijkse (inhoudelijke) rapportage aangaande het gevoerde en gerealiseerde programmabeleid. Het pbo stelt jaarlijks de thema's vast op basis waarvan de programmaleiding jaarlijks een voorstel maakt voor het media-aanbodbeleid. De aan te stellen programmaleider van de lokale omroep (OUS) vertaalt de thema's in samenwerking met de medewerkers naar een media-aanbodbeleid, dat vervolgens door het pbo jaarlijks vastgesteld wordt. • *Dit programmabeleidbepalende orgaan (pbo) is representatief samengesteld.* Uit de aanvraag van OUS blijkt dat zij een programmabeleidbepalend orgaan hebben dat bestaat uit vertegenwoordigers uit de volgende stromingen: - Ouderen - Cultuur - Levensbeschouwelijk - Jongeren en studenten - Wetenschap, kunst, sport en onderwijs - Zorg en welzijn - Sport - Diversiteit OUS omschrijft zelf in het beleidsplan dat het pbo goed functioneert maar een aantal vacatures kent. Zij willen deze vacatures opgevuld hebben voordat het programma van 2024 vastgesteld moet worden. In dit proces is ruimte voor andere stromingen om een plek te krijgen in het pbo. Hierover blijven we in gesprek met OUS. De samenwerking van de vier partijen is innovatief en draagt bij aan een breed en divers bereik van de Utrechtse lokale omroep.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>OUS voldoet met het beleidsplan niet aan alle wensen die door de raad zijn vastgesteld op 15 september 2022.</u>
	Tijdens de raadsvergadering van 15 september 2022 heeft de raad, in aanvulling op de eisen van het Commissariaat voor de Media, enkele flexibele wensen vastgesteld voor de lokale omroep. OUS voldoet aan bijna alle flexibele wensen die in dit raadsbesluit benoemd worden. Zo gaan zij in op de wijkmediabenadering en professionele journalistiek. Hiervoor past de begroting binnen het beschikbare budget. OUS spreekt in het plan de ambitie uit om ook het stedelijk mediaplatform in te richten, maar geven aan dat zij voor het gewenste platform niet voldoende hebben aan het beschikbaar gestelde bedrag. We gaan daarom met OUS in gesprek om te onderzoeken wat er wel mogelijk is binnen het bestaande budget. Desalniettemin adviseren wij positief aan het Commissariaat voor de Media, omdat deze toets in principe gericht is op een aantal formele eisen en de aanvraag van OUS aan al deze formele eisen voldoet.
Beslispunt	
2	Dit raadsbesluit in werking te laten treden op de dag van bekendmaking, op grond van artikel 5 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht.
Argumenten	

2.1	Dit is nodig om aan de adviestermijn van het Commissariaat voor de Media te kunnen voldoen.
	Op dit voorstel is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht van toepassing. Dit betekent dat het raadsbesluit in werking treedt 5 weken na bekendmaking (artikel 4 lid 2 Referendumverordening). Om aan de wettelijke adviestermijn van de Mediawet 2008 te kunnen voldoen is het noodzakelijk dat het raadsbesluit direct na vaststelling in werking treedt. Bij toepassing van artikel 5.1 blijft de mogelijkheid bestaan over het raadsbesluit een raadgevend referendum te houden. Op basis van de uitkomst van een eventueel referendum kan worden voorgesteld het raadsbesluit in te trekken.

Financiën
Over de financiële consequenties heeft reeds besluitvorming plaatsgevonden. In het raadsbesluit Subsidie licentie lokale omroep Utrecht m.i.v. 2023 is besloten dat de gemeente Utrecht in totaal € 2.701.285 beschikbaar stelt voor de licentiehouder. De kosten hiervoor worden gedekt met rijksbudget in het gemeentefonds voor de lokale omroep, aangevuld met de extra middelen die zijn aangekondigd in het coalitieakkoord 2022-2026. Deze middelen landen in het programma cultuur.

Vervolg
In de periode tot aanwijzing (8 april 2023) onderzoeken we samen met de vier partijen de ambities uit het beleidsplan en hoe we de komende licentieperiode samen aan de slag gaan voor een bloeiend Utrechts medialandschap. De wensen zoals door de raad zijn vastgesteld gebruiken we hiervoor als uitgangspunt. De samenwerking met de licentiehouder krijgt tijdens de licentieperiode van vijf jaar onder andere vorm door accounthoudersgesprekken. De wensen zoals vastgesteld door de raad op 15 september 2022 vormen de basis voor de accounthoudersgesprekken.

Na besluitvorming in de gemeenteraad wordt de brief aan het Commissariaat voor de Media verstuurd. Vanaf dat moment heeft het Commissariaat voor de Media volgens de Mediaregeling 2008 artikel 6, derde lid, vier weken om een beslissing te nemen en de datum van aanwijzing te communiceren.

Participatie
Voorafgaand aan het licentietraject heeft de Adviescommissie Toekomst Lokale Omroep onder voorzitterschap van de heer Joop Daalmeijer drie werksessies georganiseerd. Bij deze sessies zaten ook direct belanghebbenden als RTV Utrecht/OUS, FunX en U in de Wijk. Om haar gedachtenvorming te toetsen ten behoeve van het gevraagde advies heeft de commissie vervolgens gesproken met de directeur-bestuurders van RTV Utrecht (tevens deelnemers aan de werksessies). Dit is de basis geweest voor het raadsbesluit van 15 september 2022, waar het huidige raadsvoorstel een vervolg op is. Er heeft daarom voor dit voorstel geen extra participatie plaatsgevonden.

Communicatie
Het Commissariaat voor de Media wordt per brief geïnformeerd over het raadsbesluit. Er wordt een afschrift van die brief gedeeld met OUS.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Brief aan Commissariaat voor de Media

Bijlagen informatief
- Ingekomen brief Commissariaat voor de Media aanvraag OUS, inclusief statuten en uittreksel KvK
- Beleidsplan OUS, FunX, U in de Wijk en DUIC